

Μετασχηματισμοί της αστικής πολιτικής και προσεγγίσεις του αστικού σχεδιασμού στην Μητροπολιτική Αθήνα

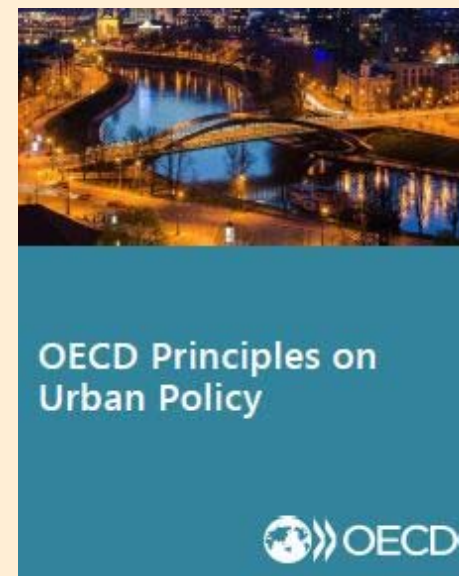
Με τον όρο αστική πολιτική αναφερόμαστε σε πολιτικές ποικίλου περιεχομένου (οικονομικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού) που αναφέρονται στον αστικό χώρο και την αντιμετώπιση αστικών προβλημάτων ανεξαρτήτως κλίμακας και έκτασης παρέμβασης.

Ορισμός των Ηνωμένων Εθνών (2015)

- ☐ «ένα συνεκτικό σύνολο αποφάσεων που απορρέουν από μια εσκεμμένη κρατική διαδικασία συντονισμού και συνεργασίας διαφόρων φορέων προς ένα κοινό όραμα και στόχο που επιδιώκει να προωθήσει μια μεταμορφωτική, παραγωγική, ανθεκτική και χωρίς αποκλεισμούς αστική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα»

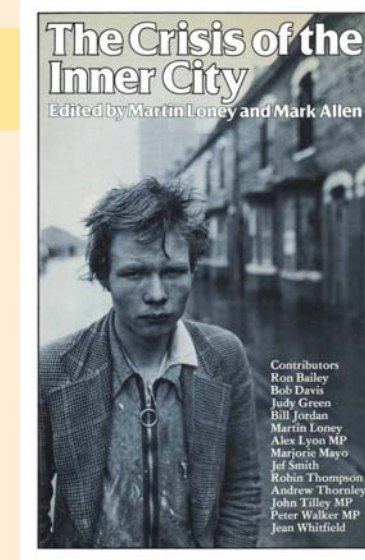
Ορισμός ΟΟΣΑ (2019)

- ☐ «ένα συγκροτημένο [coordinated] σύνολο από αποφάσεις πολιτικής για το σχεδιασμό, χρηματοδότηση, ανάπτυξη, διοίκηση και διατήρηση πόλεων κάθε μεγέθους που καθορίζεται μέσω μιας συνεργατικής διαδικασίας διαμοιρασμένης ευθύνης μεταξύ όλων των επιπέδων κυβέρνησης και εδραιώνεται με την εμπλοκή όλων των παραγόντων που δραστηριοποιούνται στον αστικό χώρο συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα»

Η εμφάνιση της αστικής πολιτικής

- Η συγκρότηση της αστικής πολιτικής ως διακριτού πεδίου δημόσιας παρέμβασης συνδέθηκε με τα προβλήματα παρακμής και αστικής κρίσης [inner city crisis] που καταγράφονται στις δεκαετίες του '60 και του '70 σε κεντρικές περιοχές μεγάλων πόλεων της Δύσης, όπως το Λονδίνο και η Νέα Υόρκη, ως συνέπεια της εξελισσόμενης αποβιομηχάνισης και προαστιοποίησης

Αστική αναδιάρθρωση

Στις επόμενες δεκαετίες ο ρόλος της προσδιορίστηκε σε συνάρτηση με τις διαδικασίες βιομηχανικής αλλαγής, σηματοδοτώντας τη μετάβαση προς τη μεταβιομηχανική αστική συνθήκη.

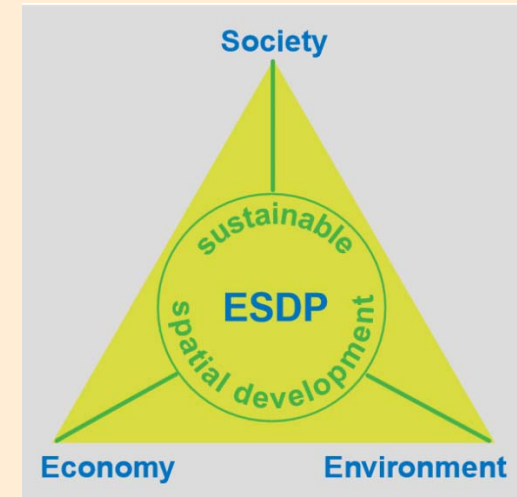
τριτογενοποίηση της αστικής οικονομίας
χωρική πόλωση
διχοτόμηση των αγορών εργασίας
εξευγενισμός
αστική διάχυση
ανταγωνιστικότητα ...

Αστική πολιτική και Ε.Ε.

- Γενεσιουργό ρόλο για τη διαμόρφωση της στη δεκαετία του 90 έπαιξε η Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN: Εισάγεται η προσέγγιση της 'ολοκληρωμένης αστικής παρέμβασης'

- Συμβολή Ευρωπαϊκής Χωροταξίας (Σχεδίου Ανάπτυξης Κοινοτικού Χώρου):

Συνέβαλλε στον 'εξευρωπαϊσμό' των συστημάτων χωρικού σχεδιασμού στα Κράτη Μέλη και εισήγαγε έννοιες όπως η συμπαγής πόλη, η εταιρική σχέση πόλης-υπαίθρου και η συνετή διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

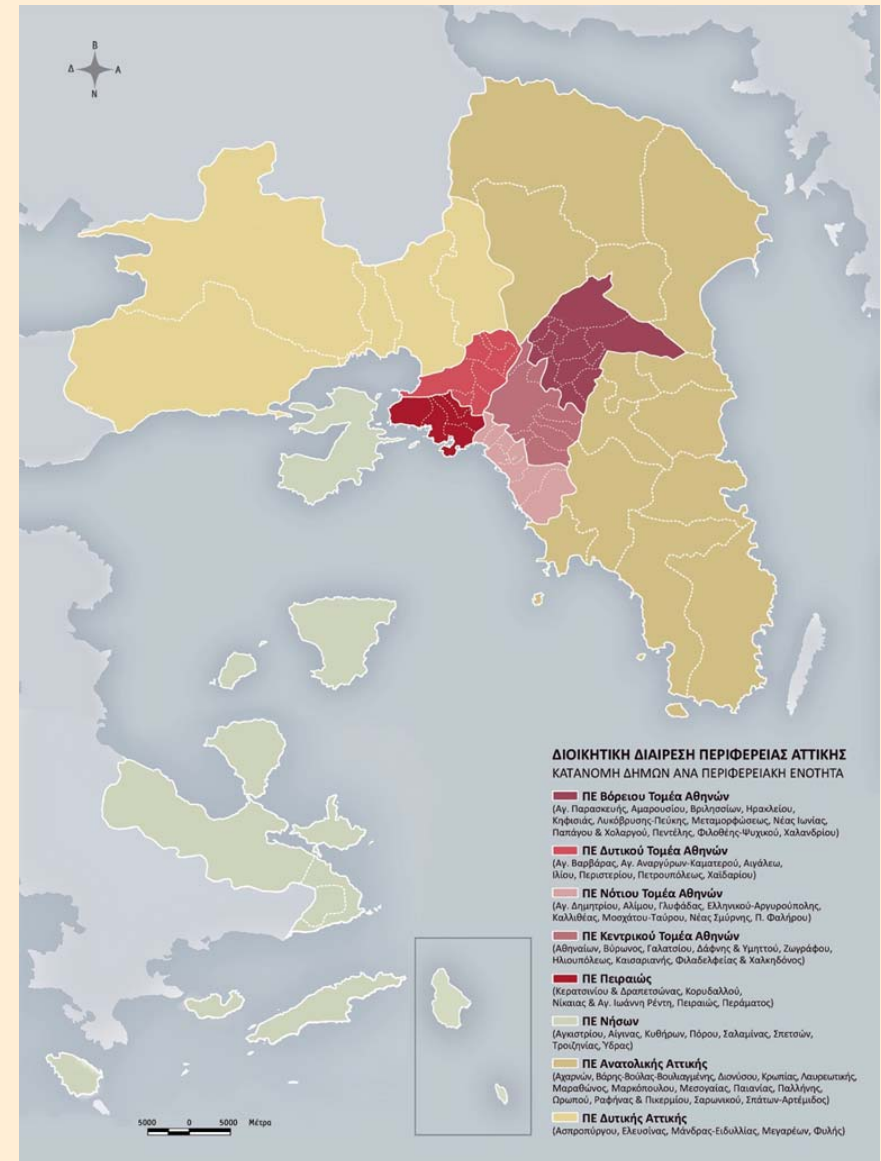
- Συμφωνο του Bristol (2005) για τις βιώσιμες αστικές κοινότητες [sustainable urban communities]
- Διακήρυξη της Λειψίας (2007) για τις βιώσιμες ευρωπαϊκές πόλεις [Leipzig charter]
- Λευκή Βίβλο για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση (2001), ως προς την έμφαση στο τοπικό επίπεδο και τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων.

Εξέλιξη της αστικής πολιτικής της Αθήνας

- Το πεδίο αναφοράς της ανάλυσης επικεντρώνεται στην Μητροπολιτική Αθήνα.

Ο όρος Μητροπολιτική Αθήνα είναι συνάμα

- γεωγραφικός: αναφέρεται στα όρια της κρίσιμης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας, όπως αυτή ορίζεται κάθε φορά, αλλά και
- προσδιοριστικός περιεχομένου: αναφέρεται σε επιλεγμένα ζητήματα που αφορούν την μητροπολιτική κλίμακα πολιτικής, δηλαδή έχουν εξ ορισμού αυξημένη σημασία και καθοδηγητικό στίγμα, όπως ο δημόσιος χώρος, ο σχεδιασμός των μεταφορών και οι στρατηγικές αστικές παρεμβάσεις.

Αστική πολιτική στην Ελλάδα

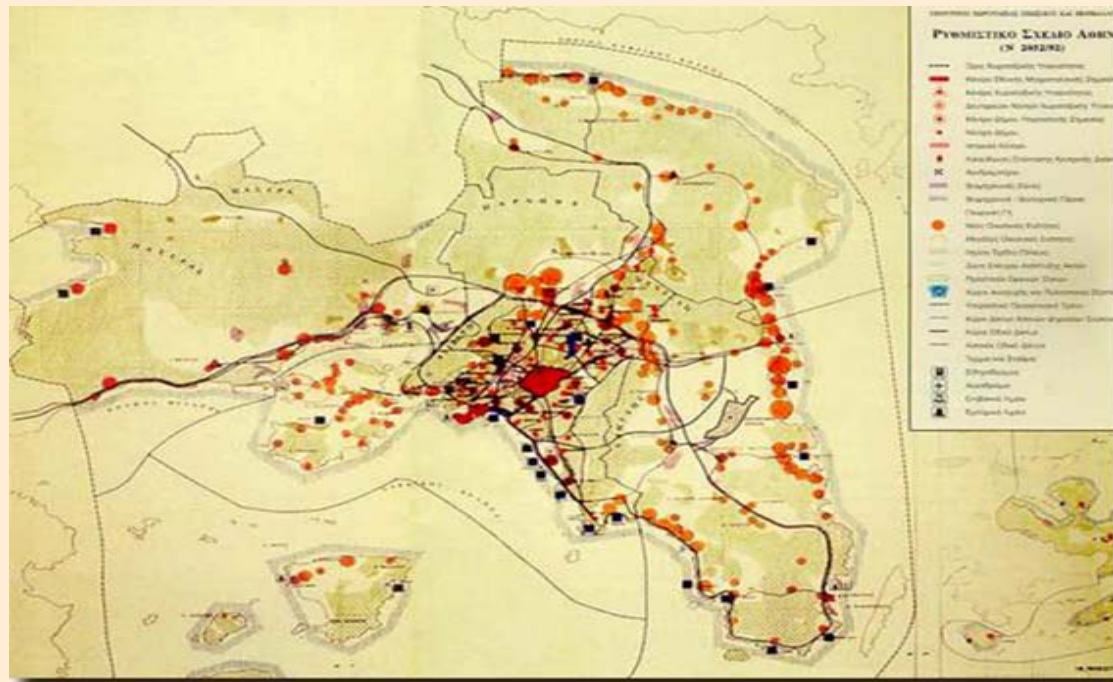
Έως τα τέλη της δεκαετίας του 1980, η πολιτική για τις πόλεις ουσιαστικά ταυτίζεται με την πολεοδομική και χωροταξική πολιτική, και με συγκεκριμένες κατηγορίες παρεμβάσεων, όπως η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η διαχείριση της κυκλοφορίας και η βελτίωση του δημόσιου χώρου.

Η συγκρότηση του πλαισίου αστικής πολιτικής για τη μητροπολιτική Αθήνα (1981-1997)

Κομβικό σημείο αποτελεί το Ρυθμιστικό Σχέδιο (Ν.1515/1985), και η ίδρυση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (ΟΡΣΑ) ως φορέα εποπτευόμενου από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

- ρύθμιση της ανάπτυξης και της προστασίας των περιβαλλοντικών πόρων
- αντιμετώπιση των ανισοροπιών και ανάσχεση της μεγέθυνσης της Αθήνας
- μετριασμός κοιν. ανισοτήτων και ένταξη των περιοχών αυθαιρέτων (αναγνώριση της πραγματικής πόλης).

Ο ρόλος του ΟΡΣΑ

- **Ανάληψη ευθύνης για το συντονισμό όλων των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, μέσω των οποίων καθορίζονται με ενιαία κωδικοποίηση χρήσεις γης για το σύνολο του αστικού χώρου, αλλά και προσδιορίζεται η ιεράρχηση του οδικού δικτύου.**
- **Έλεγχος των χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο: ενεργοποιείται η πρόβλεψη των Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) και η θεσμοθέτηση περιοχών προστασίας των ορεινών όγκων και ρεμάτων.**
- **Προγραμματισμός ποιοτικών παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας**
  - πρόγραμμα ανάπλασης του Ελαιώνα,
  - Πρόγραμμα Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων,
  - Πρόγραμμα Ανάπλασης των Ακτών του Σαρωνικού,
  - πρόγραμμα διερεύνησης των χωρικών επιπτώσεων από την εγκατάσταση του διεθνούς αερολιμένα στα Μεσόγεια
  - δημιουργία δικτύου υπερτοπικών πόλων αναψυχής (Πύργος Βασιλίσσης, Σελεπίτσαρι και χώρος αεροδρομίου του Ελληνικού)

Το πρόγραμμα ανάπλασης του Ελαιώνα

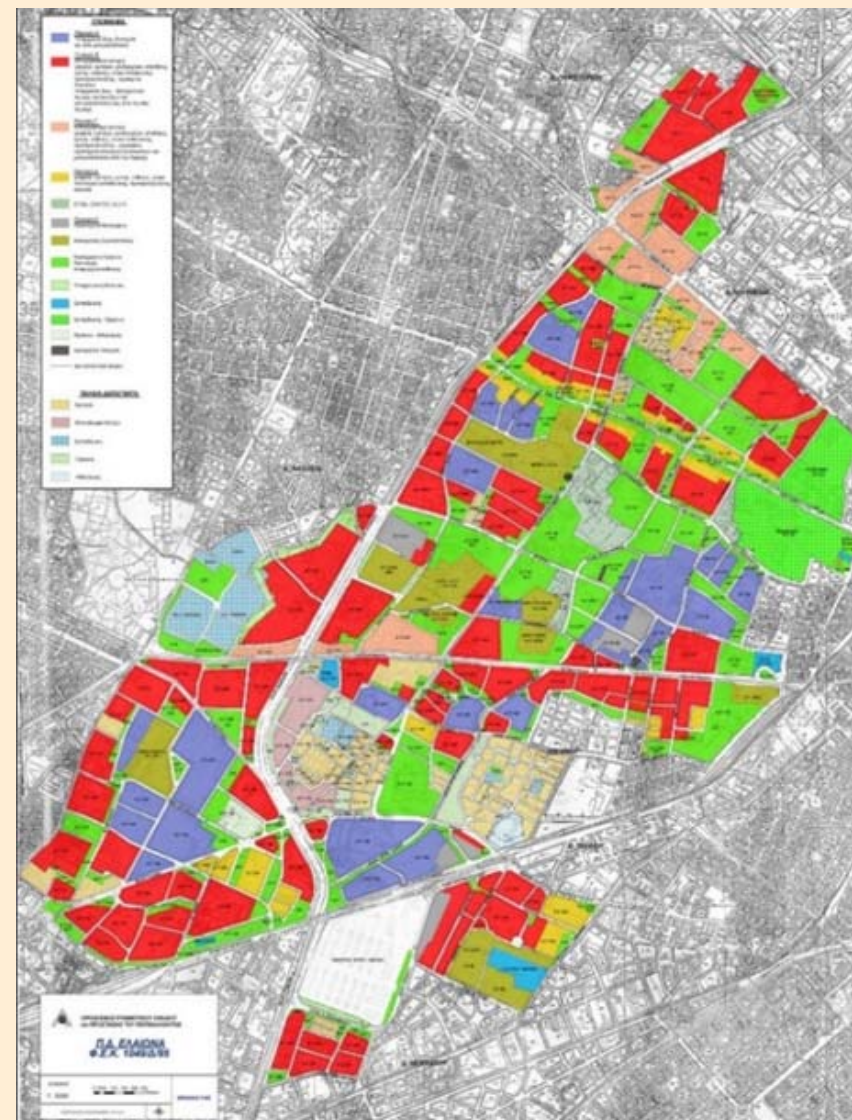
Το πρόγραμμα ανάπλασης του Ελαιώνα εκπονείται σε συνεργασία με το ΕΜΠ, και αφορά σχέδιο «χωρικής ανασύνταξης» της περιοχής του αρχαίου Ελαιώνα (έκτασης περίπου 9.000 στρ.) με στόχους την:

- α) αύξηση των χώρων πρασίνου
- β) οργάνωση των οικονομικών δραστηριοτήτων και,
- γ) οργάνωση κεντρικών λειτουργιών,

έτσι ώστε «η αναμενόμενη αναβάθμιση της περιοχής να διαχέεται σε ολόκληρο το λεκανοπέδιο» (ΟΡΣΑ, 1996).

Οι χρήσεις γης και οι προτάσεις θεσμοθετούνται μέσα από τα Π.Δ. 1049 Δ' 1995 και 742 Δ' 1996.

Τα μέτρα περιλαμβάνουν την προστασία και ανάδειξη της ιστορικής φυσιογνωμίας της περιοχής, (Ιερά οδός, αρχαιολογικοί χώροι), την συγκέντρωση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων σε ειδικές ζώνες, την απομάκρυνση των ρυπογόνων και εκτατικών κλάδων (εγκαταστάσεις βυρσοδεψείων, χυτηρίων επιμεταλλωτηρίων, κεραμοποιείων και έτοιμου σκυροδέματος) και το χαρακτηρισμό των γηπέδων σε κοινόχρηστους χώρους (ΟΡΣΑ, 1996).

Το Προεδρικό Διάταγμα του Ελαιώνα, 1995
(πηγή: Οργανισμός Αθήνας)

Το Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης Πύργου Βασιλίσσης

Η δημιουργία του Πάρκου αποτελεί πρωτοβουλία του ΟΡΣΑ ο οποίος εξασφάλισε χρηματοδότηση από τη Διεύθυνση XVI του Κοινοτικού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα μεγάλο περιβαλλοντικό πάρκο σε δημόσια έκταση επιφάνειας 913 στρεμμάτων, στο κτήμα του Πύργου Βασιλίσσης στη Δ. Αττική.

Θεσμικά όλη η περιοχή ήταν εκτός σχεδίου, πλην ειδικών χώρων στα Ρυμοτομικά Σχέδια των Δήμων, που προορίζονταν για κοινωφελείς εγκαταστάσεις.

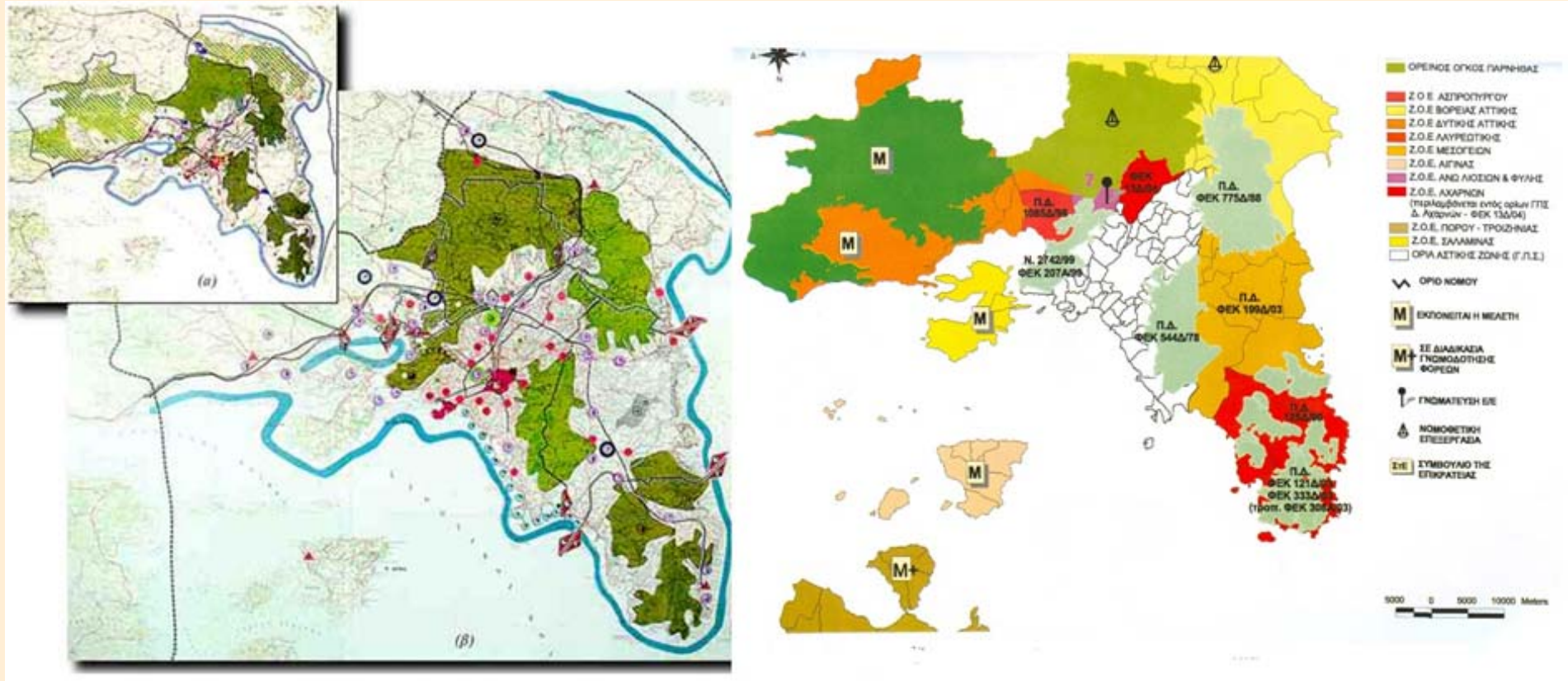

Το Ρυθμιστικό της Αθήνας (Ν.1515 ΦΕΚ 18Α/12.2.85, όπως συμπληρώθηκε με τον Ν. 2052 ΦΕΚ 94Α/5.5.92) κατοχυρώνει θεσμικά το εγχείρημα, προβλέποντας έναν υπερτοπικό πόλο αναψυχής, τμήμα ενιαίου δικτύου πρασίνου, με ενοποίηση των ορεινών όγκων (περιαστικό πράσινο), των παραποτάμιων ζωνών και των ζωνών των χειμάρρων με τον ιστό αστικού πρασίνου της πόλης.

Το 1987 εκπονήθηκαν οι πρώτες μελέτες από τον ΟΡΣΑ και κατοχυρώθηκε ο ενιαίος χαρακτήρας της έκτασης που κινδύνευε να διαμελιστεί από αντιφατικές χρήσεις. Το 1993 ο Οργανισμός Αθήνας σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ προχώρησαν στην δημοπράτηση της πρώτης φάσης του έργου. Η υλοποίηση του πάρκου ολοκληρώνεται επιτυχώς ωστόσο η διαχείρισή του αποδεικνύεται δύσκολο εγχείρημα. Το 2016 (Ν. 4414/2016) ιδρύεται ο φορέας διαχείρισης του πάρκου που εντωμεταξύ έχει μετονομαστεί σε Μητροπολιτικό Πάρκο Αντώνης Τρίτσης.

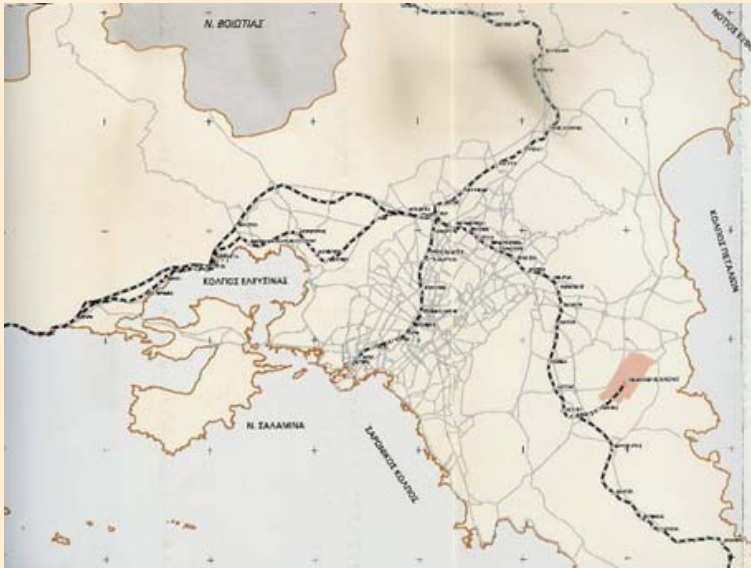
Εξωαστικός χώρος

- Θεσμοθέτηση ΖΟΕ του Ασπρόπυργου (1996), της Λαυρεωτικής (1998), Μεσογείων (2003), ενώ ολοκληρώνονται οι μελέτες ΖΟΕ για τη Βόρεια Αττική, τη ΒΔ Αττική (Δ. Λιοσίων-Φυλής) και τη Δυτική Αττική.
- Πέντε διατάγματα προστασίας ορεινών όγκων: του Υμηττού (1978/2011), της Πεντέλης (1988), του όρους Αιγάλεω (1999), της Λαυρεωτικής (2003) και της Πάρνηθας (2007).

Μελέτη Ανάπτυξης Μετρό

- Η αναγκαιότητα κατασκευής δικτύου Μετρό στην Αθήνα έχει ήδη διατυπωθεί το 1973 από τη μελέτη Smith με βάση τις τότε δυναμικές πυκνότητας του πολεοδομικού συγκροτήματος. Η πρώτη φάση του έργου με προγραμματισμένα 19 περίπου χλμ. δικτύου με 20 σταθμούς σε δύο γραμμές, υλοποιείται με πόρους του Α' και Β' ΚΠΣ και ολοκληρώνεται το 2000. Το ποσοστό της Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης ανέρχεται στο 90%, (50% ΕΤΠΑ και 40% ΕΤΕ). Υπεύθυνος φορέας για το έργο είναι η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ (Ν. 1955/91).
- Η Μελέτη Ανάπτυξης Μετρό (ΜΑΜ), αποτελεί την πιο ολοκληρωμένη συνολική κυκλοφοριακή μελέτη μεσομακροπρόθεσμου σχεδιασμού που εκτελείται για το Λεκανοπέδιο με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2020. Διενεργείται γενική καταγραφή χρήσεων γης και μετακινήσεων σε όλο το Λεκανοπέδιο και διερευνώνται εναλλακτικά σενάρια ολοκληρωμένου σχεδιασμού για το σύνολο της μητροπολιτικής περιοχής.

Το συνολικό δίκτυο του προαστιακού σιδηρόδρομου και το κύριο οδικό δίκτυο σύμφωνα με την αρχική χάραξη (πηγή: Μελέτη Ανάπτυξης Μετρό, 1996)

Σχολιάζοντας την πρώτη περίοδο

- μεγάλη παραγωγή οραματικών σχεδιασμών για μια σειρά από ζητήματα και περιοχές μητροπολιτικής σημασίας
- έργο στον τομέα της εκπόνησης μελετών και της υιοθέτησης ρυθμίσεων κανονιστικού χαρακτήρα
- μεγάλη παραγωγή πολεοδομικών μελετών αναβάθμισης από το Δήμο Αθηναίων, που θεσμοθετούνται με ΠΔ.
- μεγαλόπνοο σχέδιο ανάδειξης της ιστορικής φυσιογνωμίας του κέντρου
- πολυάριθμες πεζοδρομήσεις μικρής κλίμακας / αποτελεσματική λύση βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης στον πυκνοδομημένο ιστό, ενώ δημιουργούν δημόσιο χώρο

- Πλάκα (ΦΕΚ617Δ/1980, ΦΕΚ 1329Δ/1993),
- Θησείο (ΦΕΚ 60/1989),
- Εξάρχεια (ΦΕΚ 1075Δ/1993),
- Μετς (ΦΕΚ 1150Δ/1993),
- Εμπορικό Τρίγωνο (ΦΕΚ 704Δ/1994),
- Ψυρρή/Ομόνοια (ΦΕΚ 233Δ/1998),
- Μεταξουργείο (ΦΕΚ 616Δ/1998, με τροποποιήσεις), και αργότερα,
- οδός Πειραιώς / «Γκαζοχώρι»(ΦΕΚ 1063Δ/2004, με τροποποιήσεις)

Ταυτόχρονα ωστόσο καταγράφονται και σημαντικές δυσκολίες στο επίπεδο της εφαρμογής

...ήδη από το 1991 το ΡΣΑ τροποποιείται προκειμένου να ενσωματώσει την πρόβλεψη κατασκευής του νέου διεθνούς αεροδρομίου στα Σπάτα.

Μετασχηματισμοί της αστικής πολιτικής στην Ολυμπιακή και μετα-Ολυμπιακή περίοδο (1997-2007)

- Η λογική της ανταγωνιστικότητας, η οποία έχει ήδη ορίσει το πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής φτάνει στο χωρικό σχεδιασμό:
  - Σημείο καμπής: Η ανακοίνωση το 1997 της ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 από την Αθήνα
  - Κεντρική ιδέα: η αμφισβήτηση του καθολικού σχεδιασμού και ο επαναπροσανατολισμός της κρατικής παρέμβασης προς την προσέλκυση ιδιωτικού κεφαλαίου σε μεγάλα αστικά έργα [flagship projects], με την πεποίθηση ότι οι ευεργετικές επιπτώσεις τους θα ‘μετακυλίσουν’ [trickle down] το σύνολο της πόλης, αλλά και της χώρας.
- Στροφή προς την προσέγγιση της ‘διακυβέρνησης’: Η συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα [public private partnership] διευρύνεται με τη συμπερίληψη της τοπικής αυτοδιοίκησης.
  - Η προσέγγιση αυτή παρακινεί τις τοπικές διοικήσεις να αναζητήσουν πρόσθετες πηγές εσόδων μέσω πολιτικών ανάπτυξης γης [property development] σε αντιστάθμισμα της μείωσης της κρατικής επιχορήγησης, και έχει περιγραφεί στη βιβλιογραφία ως ‘επιχειρηματική αστική διακυβέρνηση’ (Harvey, 1989) και ‘επιχειρηματική πολεοδομία’ (Hall & Hubbard, 1998).

Ανταποκρίσεις στις κατευθύνσεις μητροπολιτικού σχεδιασμού της Αθήνας

- Η διείσδυση νέων ιδεών στο μητροπολιτικό σχεδιασμό της Αθήνας ξεκινά στα μέσα της δεκαετίας του '90 μέσω της συμμετοχής του Οργανισμού της Αθήνας στο δίκτυο ευρωπαϊκών μητροπολιτικών περιοχών METREX που αποτελεί εργαστήριο ανταλλαγής πολιτικών και καλών πρακτικών

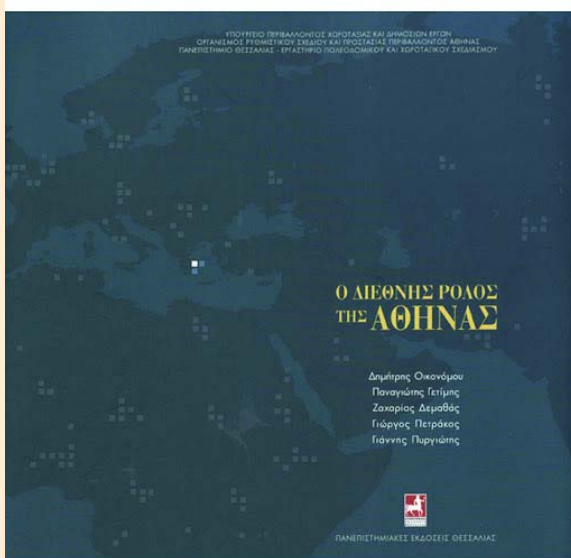
Οργανισμός της Αθήνας
+
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

προώθησης του λεγόμενου
'διεθνούς ρόλου της
Αθήνας'

Η Αθήνα θα μπορούσε να αναδειχτεί σε δευτερογενές μητροπολιτικό κέντρο διεθνούς ακτινοβολίας στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Μεσογείου

Κριτήρια της έκθεσης του Παν. Θεσσαλίας για την Αθήνα :

- 1) η χωρική συγκέντρωση των αρχηγείων πολυεθνικών επιχειρήσεων και κέντρων διοίκησης,
- 2) η ύπαρξη μεγάλου αριθμού υποστηρικτικών υπηρεσιών, (producer services),
- 3) η ύπαρξη υποδομών υψηλής προσπελασιμότητας για το διεθνή επισκέπτη και,
- 4) η ύπαρξη στοιχείων που συνδέονται με την πολιτιστική κληρονομιά, τον πολιτισμό, τη διασκέδαση και τον ελεύθερο χρόνο.

Η σταδιακή συγκρότηση της πολιτικής:

Πιέσεις προς την κατεύθυνση της αναθεώρησης των στόχων του Ρυθμιστικού Σχεδίου για να προωθηθεί ως αναπτυξιακός στόχος ο διεθνής ρόλος της πόλης

Γενικό Πλαίσιο του Χωροταξικού Σχεδιασμού και Βιώσιμης Ανάπτυξης (2002)

αναγνωρίζεται η σημασία ενίσχυσης των διαπεριφερειακών αξόνων, των σημείων εισόδου στη χώρα και του νέου αναπτυξιακού ρόλου της Αθήνας & της Θεσ/νικης

Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΥΠΕΘΟ, 1999)

Γ' ΚΠΣ (τομεακά ΕΠ και ΠΕΠ Αττικής)

προτεραιότητας στη διάθεση κονδυλίων για έργα υποδομής στην Αθήνα

υποδομές μητροπολιτικών μεταφορών:
το μετρό της Αθήνας, τον προαστιακό σιδηρόδρομο, το τραμ, το διεθνές αεροδρόμιο και την Αττική Οδό.

έργα ανάπλασης:

οι παρεμβάσεις που υλοποιεί η Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων (ΕΑΧΑ) στο ιστορικό κέντρο, και η ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου.

Το πρόγραμμα ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων και η Ολυμπιακή ανάπλαση του κέντρου

Το μεγαλύτερο πρόγραμμα παρεμβάσεων ανάπλασης στην ιστορία της πόλης με κύριο στίγμα την «αισθητική αναβάθμιση».

- έξι μελέτες Συνολικής Ανάδειξης των Αρχαιολογικών Χώρων
- 145 επεμβάσεις στο ιστορικό κέντρο μέσα σε δέκα χρόνια (Φ.Ε.Κ 909/Β/1997)

Πρόταση για μια νέα όψη στην πόλη
Κάλυμμα ικριώματος κτηρίου

Οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις της
Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων Αθηνών Α.Ε.
φιλοδοξούν να αναδείξουν μια Αθήνα όμορφη,
ζωντανή και φιλόξενη,
για σύγχρονη και ανθρώπινη πόλη!

ΕΝΩΠΟΙΗΣΗ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΧΩΡΩΝ ΑΘΗΝΑΣ Α.Ε.
Βήμα στον πολιτισμό του άσπυ

ΚΟΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΕΧΩΔΕ - ΥΠΠΟ

Δύσκολοι συμβιβασμοί ανάμεσα σε βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους

- Στο Ολυμπιακό Master-plan η πολιτική χωροθέτησης των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων επιχειρεί να συσχετιστεί με την πολυκεντρική λογική του 'δικτύου υπερτοπικών πόλων αναψυχής' του ΡΣΑ, που μετατρέπεται σε 'δίκτυο υπερτοπικών πόλων αθλητισμού, αναψυχής και τουρισμού'.
- Στο ΡΣΑ, όμως, το νόημα αυτών των πόλων ήταν να εξυπηρετήσουν πρωτίστως το αίτημα δημιουργίας ελεύθερων χώρων μητροπολιτικής εμβέλειας (Πύργος Βασιλίσσης, Σελεπίτσαρι, Ελληνικό).

Ο "Ολυμπιακός" προγραμματισμός ξεκινά ανάποδα...

Το Ολυμπιακό Masterplan, (πηγή: Αθήνα 2004)

εύρεση διαθέσιμων χώρων

Vs

δημιουργία και προστασία ελεύθερων χώρων

Ξεχωριστό σώμα Ολυμπιακής νομοθεσίας

- Η θεσμοθέτηση των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων γίνεται με την τροποποίηση του ΡΣΑ, και την ένταξη των νέων χρήσεων (Ν. 2730/1999).
- Για το σκοπό αυτό εκπονούνται τα λεγόμενα Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Περιβάλλοντος (ΕΣΟΑΠ), τα οποία εγκρίνονται από τον Οργανισμό της Αθήνας, με τα οποία θεσμοθετούνται ειδικοί όροι δόμησης και χρήσεις γης στην περιοχή άμεσης επίδρασης γύρω από το Ολυμπιακό έργο.
- Για την αδειοδότηση των Ολυμπιακών έργων δημιουργείται ειδική γνωμοδοτική επιτροπή από δημόσιους φορείς, η οποία έχει την υποχρέωση να εγκρίνει την άδεια εντός 60 ημερών από την κατάθεση της.

Διαχωρισμός του αντικειμένου της μελέτης σε δύο φάσεις

‘Ολυμπιακή’ που περιλαμβάνει αυτά που πρέπει πάση θυσία να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία τέλεσης των Αγώνων

‘Μετα-Ολυμπιακή’ που περιλαμβάνει τα υπόλοιπα, κατευνάζοντας τις πιέσεις των Δήμων για απόδοση σε αυτούς μέρους των υποδομών...

Ο προγραμματισμός του αστικού μετώπου του Φαληρικού όρμου

- Η επιλογή του Φαληρικού όρμου είναι στρατηγική από πολλές απόψεις:
  - Χωροταξικά υλοποιεί το άνοιγμα της πόλης προς τη θάλασσα σε μια εποχή όπου το θαλάσσιο μέτωπο βρίσκεται στο επίκεντρο των παρεμβάσεων αναδιάρθρωσης στις διεθνείς μητροπόλεις
  - Λειτουργικά καθιστά ξανά χρηστική και επισκέψιμη από το ευρύ κοινό μια περιοχή που υπήρξε κάποτε ο αστικός περίπατος της Αθήνας για να περάσει σε αχρηστία αργότερα για δεκαετίες.
  - Συγκοινωνιακά, υλοποιεί μια πολύ σημαντική σύνδεση του δικτύου, την κατάληξη της Λεωφόρου Κηφισού και τη σύνδεση της με την παραλιακή λεωφόρο.
  - Περιβαλλοντικά βελτιώνεται και αναβαθμίζεται σε πάρκο με χρήσεις αναψυχής και αθλητικών δραστηριοτήτων μια περιοχή ρίψης μπαζών, όπου εκβάλλουν τα δύο σημαντικότερα ποτάμια της Αθήνας, ενώ αποτελεί και καταφύγιο πουλιών.

Το 1999 προκηρύσσεται από τον ΟΡΣΑ διεθνές αρχιτεκτονικό εργαστήριο, που καταλήγει στην εκπόνηση ενός γενικού προκαταρκτικού Master-plan

Προϋποθέσεις για σχεδιασμό μητροπολιτικής κλίμακας

Τα στοιχεία του έργου που προωθούνται και παραδίνονται σχετικά ολοκληρωμένα μέχρι το 2004 αφορούν στις εγκαταστάσεις, κυρίως τις κτιριακές που σχετίζονται με την τέλεση των Αγώνων

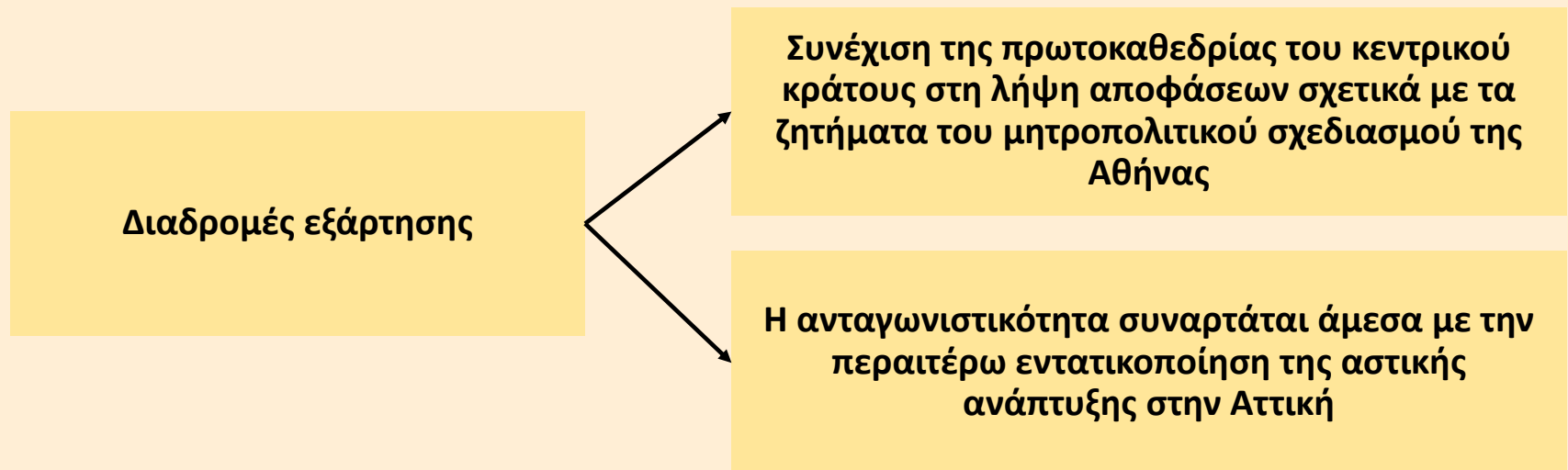

Το αρχικό πλάνο δημιουργίας μητροπολιτικού πάρκου αναψυχής που αποκολλάται ως νησίδα από την ακτή μέσα από ένα σύστημα καναλιών σε συνδυασμό με τις εκβολές των ποταμών, (Ιλισού και Κηφισού), δημιουργώντας ένα εσωτερικό μέτωπο νερού προς την πόλη, είναι ακόμα υπό διαμόρφωση ...

Μετα-ολυμπιακά: Μονιμοποίηση παράπλευρου πλαισίου προγραμματισμού

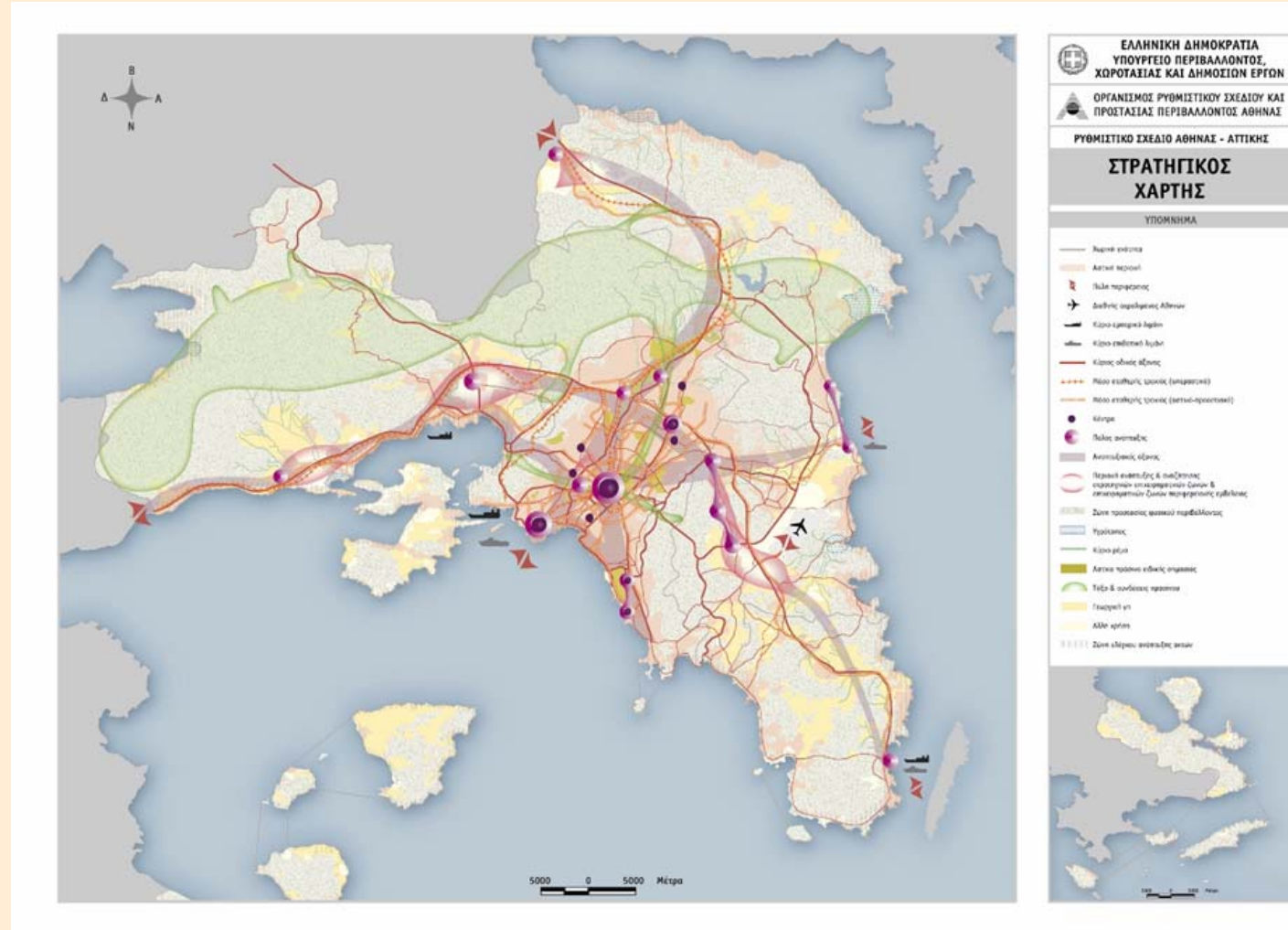
- Ενεργοποίησης της εταιρίας Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. που είχε δημιουργηθεί με τον Ν. 3016/2002, με αντικείμενο τη «διοίκηση, διαχείριση και αξιοποίηση των εγκαταστάσεων...».
- Το πλαίσιο της διαχείρισης προσδιορίζεται μέσω ειδικού νομοθετικού πλαισίου (Ν.3342/2005) βάσει του θεσμοθετούνται νέοι όροι δόμησης και χρήσης για την κάθε μια εγκατάσταση ξεχωριστά με κριτήριο την αύξηση της ελκυστικότητας της από την σκοπιά του επενδυτικού ενδιαφέροντος.
- Για την αδειοδότηση των επιχειρηματικών σχεδίων προβλέπεται διαδικασία ανάλογη με αυτήν της προ-Ολυμπιακής περιόδου υπό τον έλεγχο της κεντρικής κυβέρνησης.

Παγίωση της πρωτοκαθεδρίας της Ανταγωνιστικότητας : Σχέδιο Αναθεώρησης του ΡΣΑ (2009) και θέσπιση (2014)

α) ανάδειξη της πεδιάδας των Μεσογείων σε δεύτερο πόλο ανάπτυξης της Αττικής (μετά το σύμπλεγμα Αθήνας-Πειραιά) για την προνομιακή χωροθέτηση σε οργανωμένους πόλους δραστηριοτήτων τριτογενούς τομέα που έλκονται από την παρουσία του Αεροδρομίου και τη δυναμική των νέων έργων υποδομής, (άρθρο 8) καθώς και,

β) οργάνωση και ενίσχυση ενός ολοκληρωμένου πλέγματος στρατηγικών αξόνων και πόλων ανάπτυξης με παροχή πολλαπλών συμπληρωματικών δυνατοτήτων χωροθέτησης και χρήση πολεοδομικών ή και άλλου τύπου κινήτρων και μηχανισμών για την ανάπτυξη «χωρικών συμπλεγμάτων μητροπολιτικών λειτουργιών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αιχμής» (λογική clusters) (άρθρο 12)...

2010-2020: Ενίσχυση του συγκεντρωτισμού και του ρόλου της αγοράς

- Κατάργηση ΟΡΣΑ και ενσωμάτωσής του στο Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας (2014) / Γραφείο του Πρωθυπουργού.
- Κατάργηση του φορέα Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων.
  - Ίδρυση Ανάπλαση Αθήνας Α.Ε. (2018) χωρίς τη συμμετοχή του Δήμου...
- Ένταξη των Ολυμπιακών Ακινήτων στο ΤΑΙΠΕΔ.
- Παραχώρηση του ΟΛΠ στην COSCO (2015) & έγκριση Masterplan (2019)
- Αποδοχή δωρεάς Νιάρχου για ιππόδρομο.
- Αρρύθμιστη εξάπλωση του AIRBNB στο κέντρο.
- Χωροταξικές επιλογές με χαρακτήρα real estate (Ελληνικό)
- Ρόλος της Περιφέρειας στο χωρικό σχεδιασμό;

